

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra 1 K 20 f.
Negyedévre 3 korona
Egész évre 12 korona
Egyes szám ára mindenütt 4 fillér

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik

hétfő kivételével mindennap

Telefonszám 180.

A második ujév

a mostani, melyet nem piros festékekkel, hanem piros vérral írunk bele abba a kalendáriumba, amelynek minden napja a halottak napja és egyik sem a feltámadásé. Mikép örülünk neked: 1916. ujesztendő, mikor tudjuk, hogy odakünn nincsen szeretet, nincs öröm, még csak a halálnak sincs pihenése. Sem télen, sem nyáron, sem messzi keleten, sem a bűnös nyugaton, ahonnan érkezett minden gonoszság és romlás.

Köszöntünk-e ujesztendő, mert mi itt meleg szobában várhatunk? . . . Az apánk, a fiunk, a bátyánk, az öcsénk messze van, fázik és még jó, ha csupán fázik s nem omol a vére s még jó, ha csak a vére omol s nem szállott fel a lelke is a magasságba, hogy mondja odafönn:

— Uram, milyen ujesztendő ez, a második immár?

Még jó, ha szeretet vértünk csak dermedten néz a messzeségbe, nem kuszik-e, nem vágat-e feléje a pogány, hogy pusztán tűzével, szuronynak lelketlen hegyével sebezze, tépje, szaggassa, ölje. Óh, hány gyermek apjának, asszony urának, anya fiának hozza meg az ujév az örök békeséget. A halál békeségét a halottnak, az élet harcát az élőnek. Az ittmaradt gyermeknek, aki kenyér helyett könyves emlék kosztján vergődhet; az ittmaradt asszonynak, akinek hideg szobája, magányos ágya, mintha fagyos kripta volna. . . . Ezt hozod az idén, az idén már megint, te piros, te legfeketebb ujesztendő. . .

S mégis, akik itt vannak, fűtés melegre a lelküket. Jusszon eszébe mindenkinek, hogy a mező szép zöld vetését féreg rágja, az erdő fáját vihar szaggatja, amióta a világ áll. S az ember is rágja, szaggatja egymást, amióta ember él. Jézus Krisztus is meghalt a kereszten és feltámadott.

A vér tengeréből emeljük szemünket az éghez. Megint lesz a földön szeretet, hit, jószág.

Lesz a földön ember!

Az oroszok nagy veszteségei.

Az oroszok a Stripánál nagy erővel sikertelenül támadnak. — Olasz alpiniek veresége.

— Höfer hivatalos jelentése. —

Budapest, december 31.

Orosz hadszíntér: Stripa menti arcvonalunknak előtere Bucac és Visnyoczik között tegnap is nagy erővel ismétellen ellenünk intézett orosz támadásoknak színhelye volt. Az ellenséges rohamoszlopok miként az előző napon, ezuttal is összeomlottak a Pfanzer-Baltin hadsereg hidegverű vitéz csapatainak tüzeben. A Stripa alsó folyása mentén és a besszarábiai arcvonalon a legutóbbi harcokban erősen kimerült ellenség tevékenysége egyelőre abbahagyott. Az oroszoknak az elmúlt napokban a keletgalíciai harctereken szenvedett veszteségei mindenütt felülmulják a veszteségek szokásos mérvét; így tegnap a Stripa mentén egyik századunk szakasza előtt 161, egy másik előtt 325 orosz holttest feküdt. A Stripa felső folyása, az Ikva és Putilovka mentén nem történt különösebb esemény. A Kormin patak és a Styr mentén ismét visszavertünk több orosz előörst.

Olasz hadszíntér: Délkeletben visszavertünk két alpin zászlóaljat, amelyek Torboletól délre levő hadállásainkat kétszer megtámadták.

Karinthiai arcvonalon ellenség nehéz tüzérsége tűz alá vette Wolfsbach helységet (Malborghettól délkeletre).

Tengermelléki harcvonalon az ágyu és aknahrakok helyenként továbbtartanak.

Délkeleti hadszíntér: Semmi ujság.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőátmadás Ostende ellen.

— A német hivatalos jelentés. —

Berlin, december 31.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Sikeres robbantás után az angoloktól Huluchtól nyugatra elragadtunk egy előretolt árkot, két géppuskát zsákmányoltunk és néhány hadifogoly ejtettünk.

Egy Ostende ellen intézett repülőátmadás a város épületeiben jelentékeny károkat okozott, különösen a Szentsziv kolostor szenvedett nagy károkat. 19 belga lakos megsebesült, egy meghalt. Katonai kár nem történt.

Keleti és Balkán hadszíntér: Különös jelentőségű esemény nem volt.

Áthelyezett főhadiszállás.

Frankfurt, dec. 31.

A „Frankfurter Zeitung“ jelenti Konstantinápolyból: Az antant Szalonikiból a főhadiszállás egy részét Kukusonba helyezte át.

Riga bombázása.

Stockholm, dec. 31.

A „Ruskoje Vjedomost“ jelenti: Német léghajó Rigát bombázta.

Forrongás Egyiptomban és Tripolisban.

Zürich, dec. 31.

A svájci lapok arról értesülnek, hogy Egyiptomban és Tripolisban forrongás van. A „Zürcher Anzeiger“ szerint az európaiak csupán a tengerpart felett uralkodnak. Az országok belterületi teljesen a lázadók kezében vannak.

A város parlamentjéből.

Az ó évtől elbucszandó Ujvidék törvényhatósági bizottsága Matkovits Béla főispán elnökölte alatt, csütörtökön délután 4 órakor rövid lefolyású, igénytelen tárgyu ülést tartott. Az érdeklődés igen csekély volt, a tanács tagjain kívül csupán Balog Dezső, Brunner Ede, Dietzen Gábor, dr. Gál Ödön, dr. Gavanszki Tivadar, Geiszler József, dr. Hadzsi Koszta, dr. Königstädler Otto, Kurtz Kornél, dr. Lusztig Nándor, Megyesi Ferencz, dr. Nikolics Sándor, Rainer Simon, Roth Vilmos és dr. Szlávi Kornél bizottsági tagok jelentek meg.

A közgyűlés a háboru által okozott károk megbecsülésére működni hivatott községi bizottságba dr. Szabó Lajos tisztii főügyészt küldötte ki. Ez után szavazólappal a közigazgatási bizottság tagjait választották meg. Az elnöklő főispán a szavazat svedő bizottság elnökévé dr. Szlávi Kornélt, aki ezuttal először jelent meg a közgyűlésen, nevezte ki, tagjai dr. Lusztig Nándor és dr. Nikolics Sándor voltak. Egyhangulag megválasztották két évre Molnár Hugó, dr. Szvinyarev Miladin, dr. Mayer Oszkár, Grossinger János és Vilics Márk, egyévre Fáth Ferenc törvényhatósági bizottsági tagokat.

A közkórház 1914. évi zárszámát és 1916. évi költségeloirányzatát Forster Géza előadásában vita nélkül elfogadták s hozzájárultak ahhoz, hogy a városi közkórház részére engedélyezett folyó számla kölcsönt a szerb szövetségi banknál vegyék fel, mely azért 5 % kamatot számít.

Miután dr. Jahn Róbert főszámvévo indítványára a tanácsnak az átruházási jogot a költségvetés keretein belül ugyancsak vita nélkül megszavazták, Matkovits Béla főispán, szive mélyéből kívánt a törvényhatósági bizottság minden egyes tagjának, a polgármesternek és a tanácsnak boldogabb ujévet, mint a milyen az elmúlt volt. Profuma Béla polgármester úgy a törvényhatósági bizottság, mint a tanács nevében megköszönte az elnöklő főispán figyelmét, és boldog új évet kívánt Matkovits Béla főispánnak.

Lelkes eljénzés követte a főispán és polgármester szavait, aminek elmúltával a főispán a jegyzőkönyvnek január 4-én történendő hitelesítéséhez Roth Vilmos, Geiszler József és dr. Hadzsi Koszta bizottsági tagokat kérte fel.

Mit hoz az 1916. év?

— Körkérdés. —

Ránk köszöntött az új év s immár harmadik esztendejét értük meg a legveresebb világháborúnak, amelyet e földteke valaha látott. Összefogott ellenünk majd az egész világ, de az a hatalmas erkölcsi erő és ritka áldozatkészség, mely bennünk él, csudát teremtett, hű szövetségeseinkkel vállaltva erőlködve és küzdve, diadalmasan járjuk a győzelem útjait.

A hadi helyzetünk páratlanul jó és ma, mikor az új év küszöbét átléptük, nem lehet az országban hazafi, kinek az 1916 év háborúját illetőleg kishitű véleménye volna.

A hinterlandban, ahol a békés polgárok nyugodalmas életét éljük, mit hoz az 1916-ik év? — oly kérdés, mely minduntalan felvetődik. Milyen lesz a politikánk, milyen lesz a gazdasági helyzetünk, hogy alakulnak a megélhetési viszonyok, mily feladatok várnak a közigazgatásra és a városra és közéletünknek milyen lesz? — csupa oly kérdés, mely az emberi agyat folyton izgatja.

A közönség kíváncsi szemlélődését kielégítő kérdést intéztünk ujvidéki kiváló szakértőkhöz, minőnek látják és képzelik az 1916-ik évet.

Matkovits Béla főispán, arra a kérdésünkre, hogy minőnek látja a most elkövetkezett esztendő politikáját az *Ujvidéki Hírlap* munkatársának a következőkben volt szíves véleményét nyilvánítani:

— A háboruban nemcsak a muzsák hallgatnak el, de meg-némul a pártpolitika is. Ma nincsenek pártok, ma nincsenek osztályok, ma nem ismer a közéletünk nemzetségeket és vallásfelekezeteiket, ma mindenki egy-ért hevül, dolgozik és áldoz: hazánknak áldást és dicsőséget hozó győzelemeért. A pártélet most szünetel és azt hiszem, hogy mindenki — pártkülönbség nélkül — szívesen látja gróf *Tisza István* erős egyéniségét a miniszterelnöki székben. E fenségesen nehéz napokban nagy szükség van ilyen kipróbált, Európázerte elismert államférfiúi képességre és határozott egyéniségre.

— Ujvidék város közönségének túlnyomó nagy zöme gróf *Tisza István* határozott politikájának táborában áll. A háború összeforrasztotta a legkülönbözőbb nézeti embereket és öröm nézni, hogy ennek az intelligens, törekvő és intenzív életet élő városnak egyébként sok rétegre tagozódott népe hogy tudott a hazafiasság szent tüzeben egygyé lenni.

— A jövő politikájáról ma nyilatkozni háládatlan dolog, mert semmit sem nehezebb megjósolni, mint a politika jövő útjait. De egyet merek állítani: a származékos politika ideje lejárt. Nem az a kérdés, hogy 48-as vagy 67-es politikát csináljunk-e, hanem az, hogy minő szociális és gazdasági elvekért lelkesedünk és dolgozunk.

— Ujvidék város mindenkor liberális lakossága multjához hiven a békés haladás zászlaja alatt fog csoportosulni, s ép azért teljes bizodalommal nézek az 1916. politikai év elé.

A lateiner osztály kilátásairól érdekesen nyilatkozott munkatársunk előtt dr. *Szlezák Lajos* orsz. képviselő ügyvéd:

— Hogy a magyar értelmiségi osztályra, beleértve ebbe az egész magyar tisztviselői, tanítói karát és általában a szellemi munkájok után élőket, mi sors vár a háború után, ma még nehéz megmondani. A feleletben nagyon óvatossá kell lenni, nehogy az esetleg pesszimistikusnak látszó válasz csüggedtséget keltsen ebben a társadalmi osztályban, melyet a háború nehézségei és nélkülözései kiváltképpen sújtottak, de vérmes illuziókat sem szeretnék kelteni, mert hiszen a legjogosabb várakozások is hazánk általános gazdasági helyzetében gátat találhatnak. Annyi bizonyos, hogy az ugynevezett értelmiségi osztály hősi önzetlenséggel és lemondással viselte és viseli a háborúnak ő reá tán legérezhetőbb hátrányait. Viselte zokszó és agresszivitás nélkül. Míg a merkantil és agrárius jelszavak tulbugzó képviselői nem épen épületes feltűnéssel szálltak egymás ellen sikra, míg a különböző gazdasági ágak és faktorok egymást vádolták a nehézségek gazdasági helyzetéről, termelőket, közvetítőket és fogyasztókat szembehelyeztek egymással, és majd-majd osztályharcz színterévé tették még a parlamentet is, addig a nehéz gazdasági helyzetnek igazán csak passzív alanyai: a magyar értelmiségi osztály nem vétett panaszával és követeléssel ama áldozatkészség és szolidaritás ellen, mely ép oly szükséges az otthon maradtoknál, mint a hercteren küzdőknél és a mely egyedül teszi lehetségessé a közérdek uralmát az osztályérdek felett.

Az ígéreteiben nem bőkezű, kiváló jelenlegi pénzügyminiszterünk is elismerte a magyar hivatalnok karnak eme érdemét is, kiállításba helyezve — természetesen fix időpontot ma kevésbé ígérhetett, mint normális időkben — az egész tisztviselői karnak *egyetemes jízetrendezését*, mely a megváltozott gazdasági körülményekkel számolni fog.

Én meg vagyok győződve, hogy a magyar állam rekonstrukciójakor nem fognak megfélekedni a békében arról a társadalmi osztályról, az értelmiségről sem, mely a háboruban erre magát oly magas fokot méltónak és érdemesnek mutatta és hogy a magyar állam jövőendő strukturájában ez az értelmiség oly elhelyezkedést fog találni, melyben fontos állami és társadalmi hivatásának megelégedettséggel által fokozott munkaközzel és nemes ambícióval fog eleget tehetni.

Profuma Béla polgármester a városi közigazgatást munkatársunk előtt a következőkben precizizálta:

— Ma, amikor véres háborúk közepette állunk, természetesen, hogy nagyobb szabású intézmények létesítésébe a város nem foghat. Fő erőnköt arra fordítjuk, hogy a pénzügyi egyensúlyt fenntartsuk, ami magában véve is nagy feladat, mert a háborús kiadások hihetetlenül megbolygatták a város pénzügyi viszonyait. Büszkén jelentem ki, hogy ennek dacára a város pénzügyi helyzete teljesen kielégítő és van bennünk még annyi erő, hogy néhány régi sulyos terhet megszüntethetünk, amellett, hogy apróbb, de azért nem jelentéktelen fontosságú közmunkát is végezhetünk. A város közigazgatása az új esztendőben is rendszerben fog lefolyni s bár fokozott gondozást igényel, a város pénzügyi helyzete javulni fog.

Hadzsits Antal udvari tanácsos a város nemzetiségi viszonyait illetően a következő érdekes kijelentést tette:

— A legrégebb időktől mostanáig a világtörténet minden szakában azon tapasztalást találjuk igazolva, hogy az összes emberiség haladása mindig arányban állott azon öntudattal, melylyel az egyes népek saját nemzetiségükhöz ragaszkodtak, s hogy valamint a családi élet megbomlása az egyes nemzetnél, ugy a nemzetiségi érzet enyészete az emberiségnél csak a súlyedésnek volt előjele mindig.

A szerbnek ép úgy mint a magyarnak egyik legszebb tulajdonsága, melyet tőlük még azok sem tagadnak meg, kik irántuk kevés rokonszenvet mutatnak, hogy szilárdan rakaszkodnak nemzetiségükhöz.

Ugy látszik, hogy az isteni gondviselés, midőn e két nemzetet nehéz küzdelemre teremtette, a nemzeti öntudat nagyobb mértékével ajándékozta meg őket, s a százados küzdelmek, melyekben a keresztényiség ellenelállott, még inkább megerősítette és természetes hajlamokat.

Hisz a szerbnek ép úgy mint a magyarnak a nemzetiség eszméje századokon át egy volt a vallással, egy a szabadsággal, válthatatlan összekötve mindennel, mi a multban dicső, mi a jövőben kívánatos vala s igen természetes, hogyha azon népek, melyek nemzeti létük fentartásáért küzdöttek és áldoztak, ahhoz szenvedélyesebb szeretettel ragaszkodnak másoknál, kik e kincsnek biztos birtokában, annak nagyságát megismerni nem tanulták.

A nemzeti létért való küzdelemben, e világrendítő, századöntő események közepette, az ujvidéki szerbek szemei előtt mindenkor lebegtek Kőlcsei lánglelkű költőnk szavai: „Ha majd egyszer testben és lélekben megerősödés fellépsz az élet komoly pályáján, ha majd a polgári kötelesség szava töled is munkát, erőt, tán a földi lét minden örömet, minden reményét kívánja áldozatul, ne késlekedjél, első s

legszebb legyen előtted: a haza!”

Franciaország egy hírneves államférfia mondja: „Mon rôle est de dire à tous: Aimez vous, puisque vous êtes de braves gens et que vous servez une même mère: la Patrie”.

Örömmel jelezzük, hogy ezen történelmi vezetőségű idő gondviselészerűen nyújtott alkalmat az ujvidéki szerbek fényes hazafiúi erőnyének történelmi megerősítésére.

A pénzügyi helyzetet illetőleg igen érdekesen nyilatkozott **Balassa Henrik**, az Ujvidéki Takarékpénztár vezérigazgatója:

— Bár az 1914. és 1915-iki évek tapasztalatai ellene szólnak a pénzügyi téren való jóslásnak, mégis eleget kívánok tenni a hozzám intézett megisztelő felhívásának és pár szóval előadom véleményemet városunk pénzügyi helyzetéről.

Városunknak a harctérhez való közelsége, közönségünknek számottevő részét különféle nagy haszonnal járó hadiszállításokkal foglalkoztatta, az átvonuló seregek pedig piacunk kereskedelmét és iparát különösen föllendítették. A kifejtett nagy forgalom rendkívüli emelkedett árák mellett bonyolított le és ennek alapján városunk közönségének túlnyomó része soha nem várt gazdagodáshoz jutott. A gazdasági folyamat még mindig tart és bár piacunk hihetetlen nagy összegeket fektetett hadikölcsönökbe, piacunk tökéfőlsége még mindig szokatlan nagy.

Sajnos, a háború még mindig és semmi biztató jel a közeli békere, nem is lehet tehát kiállítás a tőkét hosszabban leköti vállalkozásokra. A kereskedelem és ipar csak röviden visszatérő tőkét fog igénybe venni és így az 1916-iki esztendőben a mi piacunkon állandó pénzhiány várható.

Königslüdtler **Dusán** gyáros az Ujvidéki Lloyd alelnöke, a kereskedelem és ipar jövő évi esélyeiről a következőképen nyilatkozott:

— A kereskedelem helyzete városunkban kizárólag a közlekedési viszonyoktól fog függni. Kereskedelmi cikkekben a kereslet még sosem volt oly nagy, mint a háború éveiben. A kereskedők mindazonáltal nagy akadályokkal voltak kénytelenek megküzdödni, mert igen nehezen jutottak áruhoz, aminek főoka a közlekedési viszonyokban keresendő. Most, hogy a Szerbia elleni offenzívánk diadalmasan véget ért, hihető és remélhető, hogy a közlekedés és áruszállítás nehézségei meg fognak szűnni, ami Ujvidék kereskedelmére nagyon jótékonyan fog hatni.

Az ipar nagyobb nehézségekkel fog találkozni az új évben, mint eddig. Egyrészt nehéz lesz megfelelő, tanult munkaerőt kapni, másrészt a nyersanyagok nehezen lesznek beszerezhetők. Az ujvidéki ipar a háború előidézte állapotoknak nagy hasznát a béke megkötése után fogja élvezni; a Balkán ipari el-

hanyagoltságát mindenkor életrevaló iparos osztályunk a maga javára fogja értékesíteni.

A közéletmezés kérdéséről Payerle Náudor rendőrőkapitány a következőket mondotta munkatársunknak:

A közéletmezés az új esztendőben is rendes mederben fog lefolyani, ami nem jelenti egyúttal azt is, hogy az élelmi cikkek olcsók lennének. De egy bizonyos: élelmiszerekkel el leszünk látva.

Sertéshussal a jelenlegi állomány mellett is október közepéig el tudjuk látni a hatósági mérszártszékéből a város lakosságát. De fölös óvatosságból február, márciusban újból fogunk nagyobb mennyiségű sertéshúst vásárolni s így a huskérés szerencsésen meg van oldva. Kár, hogy a szegényebb néposztály nem akar az igen olcsó birka-huschoz hozzászokni, mert a megélhetés ezáltal Ujvidéken még olcsóbbá volna tehető. Főzelék-félék bőven termettek, piacunk el van látva bőségesen, de az árak emellett is emelkedő irányzatot mutatnak. A lisztkérdés a kenyérjegy behozatalával teljesen rendezve van és a haditermény részvényszerűsége szállítási kötelezettségének eleget fog tenni, liszthiányról Ujvidéken nem lehet majd szó. A mezőgazdasági munkák intenzívebben folytak mint tavaly, ép ezért jó reménnyel nézünk az új év elé.

A munkásmegélhetési viszonyokat illetőleg fölkerített *Jócsák Kálmán* munkásbiztosító pénztári igazgató véleménynyilatkozata: — Hogy Ujvidék jövője a munkásság szempontjából hogyan alakul az 1916-ik évben, csak akkor felelhetünk, ha tudnánk azt, hogy kiváló hadvezéreink a világháború vérfagyasztó üzemét mikor tudják be szüntetni s diplomatáink a világ-dramát befejező békétárgyalásokkal mikor tehetik lehetővé Európa hullá- és romhalmazaiban új élet fakadását. Ellenben kézséggel felelek arra, hogy milyennek látom Ujvidék jövőjét a munkásság szempontjából a háború után.

Ujvidék kedvező földrajzi fekvése, hadászati szempontból való nagy fontossága, közlekedési utvonalaik nagy száma — még a hazánkban szokásos patópáloskodás mellett is — a gazdasági fejlődést olyan nagyszabású lehetőséget nyitják meg Ujvidék számára, amelyre ezelőtt pár évtizeddel még csak gondolni sem lehetett. Szerémség és Dél-Bácska számára eddig is egyedüli — polgári értelemben vett — város gyanánt Ujvidék volt tekinthető. Ez szivta fel terményei egyrészt s közvetített számára ipari termékeket. A világháború megmutatta, hogy az összekötő-hidak és kettős vágányokból való takarékoskodás nemcsak gazdasági téren, hanem hadászati szempontból is megbosszulhatja magát. Ez a betátság lesz a garancia arra nézve, hogy a jövőre nemcsak Dél-Bácska, de a Szerémség is erősen bekapcsolódik közutak és hidak révén Ujvidék érdek-körébe s így ennek hatása is intenzívebb lesz, mint eddig. De

a fejlődés lehetőségét fokozza az a körülmény is, hogy a Balkán államai — tekintet nélkül azok politikai kormányzatának formájára — erős gazdasági összeköttetésbe jutnak Magyarországgal. Ez a körülmény pedig feltétlenül előidézi, hogy Magyarország egyik fontos kapujának tekinthető Ujvidék városában jelentős ipari vállalatok és kereskedelmi üzemek létesülnek.

Az ipari vállalatok a termelő munkásság nagy tümegét központosítják. Ezek ellátása megkönyíti a környék mezőgazdasági termelvényeinek az értékesítését. A városban mozgalmas és eleven életet teremt. De egyúttal mindenkit eleve figyelmeztet arra, hogy az itt összeseregülő értékes termelő munkaerő munkája értékének megfelelően élni s amint az állam, úgy a város közigazgatásából is a maga részét kívenni akarja. Nem azért, hogy osztályuralmat teremtsen, hanem azért, hogy osztályuralmat lehetetlenné tegyen.

A fejlett német városok épen a háború alatt bizonyították be, hogy a munkásság ezen részvétele csak előnyére vált a városok fejlődésének és a közigazgatásnak, ezért nálunk sem kell attól félni. Bizalommal tekinthetünk a jövő felé.

Ime a szakferfiak véleménye: mindenki megformálhatja a maga véleményét a leközött nyilatkozatokból. Mi a legnagyobb optimizmussal tekintünk az 1916. év elé.

Szalonikit megerősíti az entente.

A lakosság retteg.

Berlin, dec. 31.

A „*Berliner Tagblatt*” Szalonikiból arról értesül, hogy a város tulajdonképpen óriási tábor. Az entente megerősíti Szalonikit, mintha örökre ott akarna maradni. A vasutvonalak mellett hatalmas védőműveket építenek. Utvonalaikat, vasutvonalakat építenek az Orfano öböl és a Kalkideke félszigetén, hogy esetleges visszaveretésükkor csapataikat minél gyorsabban behajózhassák.

Arra számítanak, hogy a központi hatalmak csapatai és a bolgárok a Vardar völgyből fognak előre törni.

A Szalonikit környező falvakat kiürítették, magában Szalonikiben lakosság retteg az ostromtól, a város összelövetésétől. A városban Maskopulosz parancsnok vezérletével csak 12000 görög katona tartózkodik. Rövidesen ezek is el fognak vonulni.

A franciák, angolok rendben viselkednek. A tiszték magatartása kitűnő. A franciák érintkeznek a szerbekkel, míg az angolok nem. Az angol közlegényesség részeges, éjjelenként titkon mindent, fegyvereiket is eladják.

A német, magyar-osztrák, bolgár, török konzulok még a városban tartózkodnak, azonban elutasításhoz minden előkészületet megtettek. A lakosság teljesen nyugot. Ugyanugy az entente katonaság is. Zavargások, fosztogatások mincsenek. R. B.

A központi hatalmak konzuljait Szalonikiben letartóztatták.

Budapest, dec. 31.

A „*Pester Lloyd*” Amsterdamból jelenti: Sarraill páncélosra letartóztatták Szalonikiben az osztrák-magyar, német, bolgár és török konzulokat. Családjaikat hadihajóra vitték, a konzulátusokat az ántántcsapatok megszállták.

A tengerből kihalászott angol iratok titkai.

Bécs, dec. 31.

Egy tengeraltjárónk decemberben elfogta Napir angol ezredesi kíséretétől, akik irataikat a tengerbe dobták, melyeket azonban kihalásztunk. Külügyminisztériumunk ezekből most szemelvényeket tesz közzé, melyekből bébizonyosodik, hogy az athéni angol diplomaták, főleg Elliot angol nagykövet leveleiből, hogy Anglia korántsem törekszik a kis államok függetlenségét megvédelmezni, midőn saját érdekeiről van szó. Görögországról, alapvető intézményeiről jelentéseikben kicsinylőleg nyilatkoznak, sőt nem kímélik a király személyét sem. Az angol külügyminisztérium egyik tagjának leveleiből kitéjük, hogy Bulgária igazságos követeléseit iránt rokonszenvvel viseltetnek, intették Szerbiát, de a szerbek csapatösszevonásokkal provokálták a bolgár támadást, noha erőlyes fellépéssel megakadályozhatták volna a Balkán lángra borítását és a balkáni államok bajba kergetését. A követség titkára javasolta, hogy a királyt üzzék el és a köztársaság élére Venizeloszt állítsák. Egy másik levélben a görög népet „hitvány kutyák”-nak nevezik, mert telenit akarják szemlélni, hogy a németek görög területen támadják az ántántot és hogy félnek a németektől, miért is flottatüntetessel ajánlja megrémíteni a görögöket. Egy harmadik levélből kiviláglik, hogy csapatkihajósokak eleinte csupán a bolgárokat és görögöket akarták megfélemlíteni. A levelekben beismerik, hogy kevesen vannak és gyengék a Balkán-akció sikeres folytatásához és a központi hatalmak támadásának kiállításához.

(V—s.)

Kemény harcok a Hartmannsweylerskopfért.

Budapest, dec. 31.

A „*Pester Lloyd*” haditudósítója a német nagyfőhadiszállásról jelenti: A Dél-Vogézekben, különösen Hartmannsweylerskopfnál a harcok szakadatlanul hevesen tartanak. Az ellenség nagy áldozatokkal kivívott sikereit ellentámadással ellensúlyoztuk, nehéz tűzérsgünk megtörte az ellenséget. Egy elfogott francia tiszt mondta, hogy a magaslat rohamozása örültség. Birtokáért kölcsönösen rengeteg véráldozatot hoztunk, miért is azt semleges területnek kellene kimonodani.

Elsülyedt angol páncélos cirkáló.

London, dec. 31.

Hivatalosan jelentik, hogy a 13770 tonnás *Natal* nevű angol páncélos cirkáló robbanás következtében Le Havre francia kikötőben elsülyedt. A 700 főnyi legénységből négyszázat megmenett.

(A *Natal* 1905-ben bocsátották vízre: hossza 146.3 m., szélessége 22.4 m., mélyjárása 8.2 m. Felszerelése 6 drb 23.4, 10 drb 15.2, 4 drb 19 és 20 drb 4.7 cmes ágyuból, 5 gépegyverből állott. Gépe 23500 lóerős, gyorsasága 23.7 csomó.)

A дума jobbpárti képviselői külön békét követelnek.

Stokholm, dec. 31.

A *Rjecs* jelentései szerint az orosz дума jobbpárti képviselői nyilatkozatot adtak ki, amelyben követelik, hogy Oroszország később külön békét Németországgal és Ausztria-Magyarországgal. Oroszország létfontosságú veszélyeztetése nélkül nem hozhat további haszontalan áldozatokat.

Német tengeraltjárók két angol hadihajót süllyesztettek el.

Szofia, dec. 31.

A *Kambana* Athenből jelenti, hogy német tengeraltjárók Egyiptom partvidékén két angol hadihajót elsüllyesztettek. A legénységeik megmenekültek. L.

Szerbia külön békét akar.

Basel, dec. 31.

Szerbia és Montenegro azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a külön békét kizáró londoni egyezményhez nem csatlakoznak.

Görögország okvetlen semleges marad.

Flisen, dec. 31.

A görög lapok jelentései szerint az ostromállapot kihirdetése *Szaloniki* környékének lakossága körében nagy nyugtalanságot idézett elő.

A görög kormány elhatározta, hogy még azesetre is *semleges marad*, hogy ha a magyar-osztrák, német, török és bolgár csapatok görög területre nyomulnak be.

A szerb államkincstár Párisba viszik.

Marselle, dec. 31.

A szerb államkincstár francia cirkálón idehozták és innen Párisba viszik.

HIREK.

Január

1

Napkelte: 7 óra 50 perc.
Napnyugta: 4 óra 17 p.
Holdkelte: 3 óra 57 p.
Holdnyugta: 12 óra 4 p.
Ujév.

1823. *Petőfi Sándor* születése.
1891. Németország elfoglalja német Kelet-Afrika partvidékét.
1915. *Formidable* angol sorhajót egy német tengeralattjáró a csaornában elsüllyesztette. A hajó 700 főnyi legénységéből alig százát tudták megmenteni.
1915. Hét német repülőgép *Dankirchent* bombázta. 15 halott, sok sebesült. Sok ház megromlódott. A bombák felgyújtották az arzenál készlektárait.
1915. *Tisza István* gróf ujévi beszéde, amelyben többek közt kijelentette, hogy aki ezental még centralizmusról beszélne Ausztriában, az közveszélyes örült.
1915. Az oroszok Tarnovtól délre a Biala szakaszon támadtak, de csapataink visszaverték őket és 2000 foglyot ejtettek.
1915. Reims bombázása.
1915. A polgári perrendtartás lépett életbe.

Uj megyei aljegyző. *Fischer Sándor*t, az ujvidéki járás tb. szolgálobíráját Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága megyei aljegyzőnek választotta meg.

Balassa Győző kiténtetése. Az ujvidéki kiténtetett hősök gárdája ismét szaporodott: csabrendeki *Balassa Győző dr.*, — *Balassa Henrik* takarékpénztári vezérigazgató fia, — aki a háboru kitörése óta az északi harctéren állandóan a fronton van, a kis ezüst érem mellé most a nagy ezüst vitézségi érmet kapta meg. A kiténtetett hőst városunkból számosan üdvözltek.

Péterváradra nem kell igazolvány. A petrovaradini várparancsnokság legújabbán elrendelte, hogy Péterváradra és a várkörzetbe vont községekbe eddig megkövetelt *igazolvány* nélkül lehet eljutni. A felső vár részére továbbra is kell igazolványt kérni. A vasúti hidon a közlekedés ezental is tilos.

Ujvidéken ujasorozzák a 43-50 éveseket. Néhány nap előtt bejárta az országot a hír, hogy a sorozásokon alkalmasoknak talált 43—50 éves népfelkelőket újra sorozzák. Amint illetékes helyről értesülünk a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az 1865-1872. évben született népfelkelésre kötelezettek, akik Ujvidéken az augusztusban foganatosított bemutatószemlén vagy az utóbb megtartott pótszemlén alkalmasoknak nyilváníttak, *felülvizsgáló bizottság elé vezetessenek és itt a népfelkelési jegyveres szolgálatra való alkalmasság tekintetében január hónapban újra megvizsgáltsanak.*

Tánciskola megnyitás. *Rottmiller* Miksa ujvidéki táncos január 4-én kedden fogja zártkörű táncanfolyamait a tanuló ifjuság részére az *Erzsébet-szálloda* tánctermében megnyitni. Tanórak: 4-szer hetenkén; a polg. leányiskola részére délután 3-tól 4-ig, diák-iskola 1/2 6-tól 7-ig. Tandíj az egész tanfolyamra 12 kor., zeneiletek 1 hetre 60 fill. Beiratások mindenkor Kenyér u. 11. és január 4-étől a táncteremben.

Ujévi üdvözlések megváltása. *Tair* Gusztáv szállodás, a Grand Hotel Mayer bérloje *száz* koronát küldött be nekünk, hogy azt ujévi üdvözlések megváltása fejében a *vak katonák* részére juttassuk el. Az összeget *Az Est* utján rendeltetési helyére juttattuk.

Fényképképzés. A modern fényképezést valóságos művészetté fejlődött és örömmel látjuk, hogy *Vajda Dezső* ujvidéki igen előnyösen ismert fényké-

pészeti műterme mily tökéletes és művészi képeket produkál. Ennek látható bizonyítéka a sok izléses berendezett fényképképzés, amelyet *Petőfi-utca 32.* alatti kirkakutatóban állandóan néző tekinthet meg. A pazarul kiállított képek közt általános feltűnést keltenek *Jenő* főherceg, *József* főherceg, *Lobkowitz* herceg, *Van der Straaten* gróf kamarás, *Tersztyánszky* lovassági tábornok, *Matkovits* Béla főispán, dr. *Szlezák* Lajos orsz. képviselő stb. művészi képei.

Igen tisztelt vendégeinknek és ismerőseinknek

boldog új évet

kívánunk

Kozma és Bauer
Erzsébet szálloda és kávéház.

Hirdetmény.

A folytonosan szaporodó és a háboru következtében elhelyezést nem találó pénzkészletek oly áldozatokat rónak reánk, hogy intézetünknel úgy takarékbetét-könyvecskére, mint folyószámlán elhelyezett betétek után

1916. évi január hó 1-től az eddiginel

1/2%-al alacsonyabb kamatlábat vagyunk kénytelenek alkalmazni.

Magától értetődik, hogy mihelyt azt a pénzzsonomyok nekünk lehetővé teszik, ép úgy mint a multban, ezuttal sem fogjuk elmulasztani, hogy a betétkamatot ismét megfelelően emeljük. Teljes tisztelettel

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság.

Vajda Dezső

modern fényképezési műintézete
Ujvidék, *Petőfi-utca 32.*

Ujdonságok:

Photo-Skizsek, Tollrajzok, Septa-platin-nagyítások stb. minden kép után bármely nagyságig művészi kivitelben
:: készíttetnek. ::

Az Ujvidéki Népbank ajánlja
prima minőségű salokmentes WIENI GÁZGYÁRI
diókokszt készletét mé-
termázsámként **K7-50.**

Nagyobb megrendelésnél árengedelmény. Megtekinthető a Hungária butorgyár telepen.

Ugyanott még készletben levő HÁLÓ-SZOBÁK ÉS EBÉDLŐK
GYÁRI ÁRON eladatnak.
Értekezni lehet az UJVIDÉKI NÉPBANKNÁL.

Boldog új évet
kívánunk összes vendégeinknek, ismerőseinknek és barátainknak.

Arnautovics Mehmed
jujme kávéház.
Deutsch Ferenc
az *Erzsébet* kávéház főpincére.

Fuchs György
polgári sörészarnok.

Kott Wendll
vendéglo.

Müller Gyula
a Magyar Király vendéglo.

Pletikoszits István
az *Orient* száló vendéglo.

Stolz Károly
a *Fehér Ökör* vendéglo.

Wittlinger Béla

a 3 korona szálló és kávéház bérloje.

Pénzbeszedő vagy
pénzbeszedő.

Előkelő biztosító társaság főügynöksége a temetkezési népbiztosítási ágazata részére állandó pénzbeszedőt keres. Szerb nyelv ismerete szükséges

Jelentkezni lehet d. u. 3—4 óra között *Andrássy-u. 2.*

GRÜNBERGER MÓR

egyenruha és uri szabó

Ajánlja dusan felszerelt raktárát az összes katonai felszerelési cikkekben. Nagy raktár gummiköpenyekben

UJVIDÉK, *Kosut Lajos-u. 43.*

(Régi gimnázium.) Telefonszám 214.

APOLLO
MOZGÓSZÍNHÁZ

1915. dec. 31. és 1916. janár 1. és 2.
Péntek, szombat és vasárnap.

1. Saschor hiradó, aktuális
2. Rudolffi és a Salame, humoros
3. Alpesik barlangja, természetes

4.5.6. **A hivatalos feleség**
7.8.

Maria Carmin II. szenzációja 5 felv.

Heitzmann Károly

műszaki-, cég-, címer- és üveg-festési műterem

Ujvidék, *Petőfi-u. 71.*